

میزان القراءه

www.ketab.ir

تأليف

مهدی حسنی

حافظ کل قرآن کریم و دارنده اجازه قرائات عشر

سرشناسه	۱: حسنی، مهدی، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدیدآور	۱: میزان القراءه/ تالیف مهدی حسنی؛ ویراستار حیدر کسمانی؛ ناظر محتوایی محمود کاشفی، کریم پارچماف دولتی؛ صاحب اثر و سفارش دهنده شورای عالی قرآن.
مشخصات نشر	۱: تهران: مرکز طبع و نشر قرآن جمهوری اسلامی ایران، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۱: ۱۰۱ص: جدول (بخشی رنگی).
شابک	۱: ۹۷۸-۶۰۰-۶۲۳۹-۶۵-۱
وضعیت فهرست نویسی	۱: فیبا
یادداشت	۱: کتابنامه: ۱ص. ۱: همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	۱: قرآن -- قرائت -- راهنمای آموزشی
موضوع	۱: Quran -- Readings -- Study and teaching
شناسه افزوده	۱: شورای عالی قرآن
شناسه افزوده	۱: مرکز طبع و نشر قرآن جمهوری اسلامی ایران
رده بندی کنگره	۱: BP۷۴/۵
رده بندی دیویی	۱: ۲۹۷/۱۵۱۰۷
شماره کتابشناسی ملی	۱: ۷۶۴۶۸۹۲
وضعیت رکورد	۱: فیبا

www.ketab.ir

شناسنامه

عنوان: میزان القرائه

مؤلف: مهدی حسنی

ناشر: انتشارات مرکز طبع و نشر قرآن جمهوری اسلامی ایران

صاحب اثر و سفارش دهنده: شورای عالی قرآن ۱۵-۸۸۴۹۳۸۱۳

قطع: وزیری

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

نوبت و تاریخ چاپ: اول - بهار ۱۴۰۰

چاپ و صحافی: دانش گستر

شابک: ۱-۹۷۸-۶۰۰-۶۲۳۹-۶۵-۱

مرکز پخش: تهران - مرکز طبع و نشر قرآن جمهوری اسلامی ایران

WWW.MOSHAF.ORG تلفن: ۰۲۱-۸۸۴۹۶۱۳۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا تُحَرِّكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ ﴿١٧﴾ إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ ﴿١٨﴾

فَإِذَا قَرَأَهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ ﴿١٩﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ ﴿٢٠﴾ (سوره قیامه آیات ۱۶-۱۹)

پیش گفتار

امر قرائت قرآن کریم به شیوه صحیح و رواج آن در میان مردم، نیازمند تعلیم و روش مند معلمان و تعلّم مشتاقانه متعلّمان است؛ همان گونه که از ابتدای نزول این کلام به عنوان کتاب مفضّل الهی (كِتَابٌ مُّفَضَّلٌ أَلَهِيَّ) قرآنًا عَرَبِيًّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ / فَضِّلْتُ: ۳)، اصل و مبنای تعلیم، بر تلقی از جانب خدای حکیم و علیم (وَإِنَّكَ لَلْأَوَّلَى الْقُرْآنَ مِنَ لَدُنِّ حَكِيمٍ عَلِيمٍ / نمل: ۶)، مکث و ثانی (وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَ عَلَى النَّاسِ عَلَى مَكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا / اسراء: ۱۰۶) و اقراء (سَتَقْرَأُكَ فَلَا تَنسَى / اعلی: ۶) استوار بوده است. روشن است که چنین تعلیم و تعلّمی است که معلّم و متعلّم اش از برترین مخلوقات به شمار آمده اند: خِيَارُكُمْ مَن تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ (بحار الانوار، ج ۹۲، ص ۱۸۶).

آموزش قرآن کریم هر چند به صورت ختم کل قرآن در جلسات سنتی و مکتب خانه ای، سابقه دارد اما به صورت عرضه کل قرآن بر یک استاد متبحر، حافظ، مسلط بر چند روایت از روایات مشهور در علم قراءات و دارای اجازه از شیوخ قراءات جهان اسلامی و به شکل رسمی و برنامه ریزی شده، یک مسأله نوپدید و بی سابقه در ایران اسلامی بوده است.

در سال های اخیر، شورای عالی قرآن از سه استاد صاحب اجازات قرائت از کشورهای مصر، سوریه و عراق به نام های شیخ عبدالسید محمد فهمی عصفور، شیخ رفعت علی دیب و شیخ محمود الکرخی دعوت به عمل آورد تا آموزش کل قرآن بر اساس سنت دیرینه در جهان اسلام، به صورت القایی و مشافهه ای را به قاریان، حافظان و اساتید

ایران سامان دهد. در این میان، شرایط فراهم شده برای جناب شیخ عصفور به گونه‌ای بود که افراد بیشتر و در زمان‌بندی موسّع توسط ایشان مورد اقراء قرار گرفتند. به طور طبیعی، شیوه آموزش و اقراء این استاد، به صورت مدوّن به علاقه‌مندان و به‌ویژه کسانی که از این استاد اجازه گرفته و قصد اجازه دادن به افراد دیگر را دارند، باید قرار داده می‌شد. این تألیف، نخستین گام علمی در مسطور کردن یکی از تکنیک‌های آموزش، یعنی «تکیه‌ها» (نبر یا آکسان) است که توسط حافظ گرامی و صاحب اجازه قرائات عشر، جناب آقای مهدی حسنی به رشته تحریر درآمده و توسط کارشناسان معاونت پژوهش و برنامه‌ریزی شورای عالی قرآن مورد ارزیابی دقیق قرار گرفته است. یکی از پژوهشگران همکار که این اثر را به صورت دقیق مورد بررسی قرار داد، جناب آقای حیدر کسمائی است که با ملاحظه دقیق اثر و طرح دیدگاه‌های کارشناسی، سبب ارتقای سطح علمی اثر شدند.

شورای عالی قرآن، با ارج نهادن به زحمات نویسنده محترم و تقدیر از ارزیاب محترم اثر، ذکر این نکته را خالی از لطف نمی‌داند که با عنایت به نو بودن بسیاری از مطالب این حوزه در ادبیات آموزش قرآن کریم در کشور، امید است عموم مخاطبان از کتاب حاضر بهره ببرند.

در پایان، با تشکر از تمامی دست‌اندرکاران تهیه و عرضه این اثر و به طور خاص آقای دکتر مصطفی زرنگار در بازبینی علمی و آقای مجید تقی‌زاده در صفحه‌آرایی این کتاب، امیدواریم با دریافت نظریات کارشناسان و صاحب‌نظران فن در این حوزه و انجام تألیفات متعدد، شاهد پیشرفت علمی امر قرائت قرآن در جمهوری اسلامی ایران باشیم.

معاونت پژوهش و برنامه‌ریزی

شورای عالی قرآن

میلاد باسعادت پیامبر اعظم (ص) و امام جعفر صادق (ع) - آبان ۱۳۹۹

فهرست

۷	 سخن مؤلف
۱۰	 اهمیت مشافهه و آموزش از زبان استاد
۱۳	 شناخت وزن کلمات
۱۳	 وزن کلمات
۱۴	 تکیه صوتی
۱۴	 روش صحیح فراگیری تکیه صوتی کلمات عربی
۱۶	 انواع تکیه‌های صوتی
۱۷	 هدف از تکیه صوتی
۱۸	 پیدایش نبر در کتب متقدمان
۱۹	 رابطه تکیه کلمات با حق و مستحق حروف
۲۱	 انواع تکیه‌ها
۲۱	 تکیه لحنی (لحن بیانی)
۲۲	 تکیه وزنی
۲۵	 تکیه صوتی صحیح کلمات را چگونه فرا بگیریم؟
۲۵	 اهمیت تکیه‌های صوتی
۲۹	 شیوه آموزش اجرای صحیح تکیه‌های صوتی
۲۹	 برخی مشکلات یافتن تکیه در شیوه هجاشماري
۳۱	 مبنای آموزش تکیه‌ها در این کتاب
۳۱	 معرفی عوامل تکیه‌ساز
۳۴	 محاسبه عوامل تکیه‌ساز در کلمات